

U S T A W A

z dnia ... 2019 r.

o spółdzielniach uczniowskich i zmianie niektórych innych ustaw

Art. 1. 1. Spółdzielnia uczniowska może zostać założona w publicznej lub niepublicznej szkole podstawowej, gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej, zwanej dalej „szkołą”, oraz w placówce oświatowo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży, zwanej dalej „placówką”.

2. Założycielami spółdzielni uczniowskiej mogą być uczniowie szkół i wychowankowie placówek, którzy ukończyli 10 lat. Założycieli nie może być mniej niż 5.

3. Założenie spółdzielni wymaga zgody rady szkoły udzielonej na wniosek dyrektora szkoły.

4. Spółdzielnia uczniowska nie posiada osobowości prawnej i nie podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego.

5. Spółdzielnia w zakresie swojej statutowej działalności może zawierać umowy, zaciągać zobowiązania i dokonywać innych czynności prawnych oraz mieć prawa i obowiązki. Może też pozywać i być pozywana.

6. Spółdzielnia uczniowska może być członkiem innej spółdzielni lub związku spółdzielczego na zasadach przewidzianych dla osób prawnych.

7. Spółdzielnia uczniowska jest organizacją pożytku publicznego.

Art. 2. 1. Celem spółdzielni uczniowskiej jest popularyzacja w środowiskach spółdzielczych idei i wiedzy o spółdzielczości, kształtowanie umiejętności życia i działania w zbiorowości społecznej, rozwijanie u uczniów szkoły lub wychowanków placówki cech zaradności i przedsiębiorczości oraz przygotowania ich do życia obywatelskiego w warunkach demokracji.

2. Przedmiotem działalności spółdzielni uczniowskiej może być:

- 1) nabywanie i wytwarzanie oraz sprzedaż na terenie szkoły lub placówki artykułów służących zaspokajaniu potrzeb uczniów, wychowanków i pracowników szkoły lub placówki;
- 2) świadczenie usług na rzecz szkoły, placówki lub osób trzecich;
- 3) uprawa roślin i chów drobnego inwentarza;
- 4) zbieranie runa leśnego i surowców wtórnych oraz ich sprzedaż;

- 5) podejmowanie działań na rzecz ekologii i środowiska lokalnego;
- 6) propagowanie idei i zasad spółdzielczych w środowisku szkolnym i lokalnym;
- 7) wytwarzanie i sprzedaż twórczości artystycznej i rękodzieła uczniów szkoły lub wychowanków spółdzielni;
- 8) organizowanie imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych z udziałem szkoły lub placówki.

3. Spółdzielnia uczniowska może prowadzić szkolną kasę oszczędności pod opieką i we współpracy ze spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową lub bankiem spółdzielczym albo innym bankiem. Zakres, warunki opieki i współpracy oraz sposób prowadzenia rachunku określa umowa, którą dyrektor szkoły lub placówki zawiera ze spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową, bankiem spółdzielczym lub innym bankiem.

4. Statut określa przedmiot działalności spółdzielni uczniowskiej oraz prawa i obowiązki jej członków.

5. Przy pracach wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 spółdzielnia może zatrudnić swych członków na zasadach pracy społecznej lub za wynagrodzeniem na podstawie umowy o pracę, umów o dzieło lub zlecenia, z odpowiednim zastosowaniem przepisów o ochronie pracy młodocianych.

Art. 3. 1. Członkami spółdzielni uczniowskiej mogą być uczniowie szkoły lub wychowankowie placówki, w której spółdzielnia została założona, bez względu na to, czy mają zdolność do czynności prawnych, z tym że w stosunkach ze spółdzielnią:

- 1) członkom mającym pełną lub ograniczoną zdolność do czynności prawnych przysługują wszystkie prawa i obowiązki członków przewidziane w ustawie i statucie;
- 2) członkom niemającym zdolności do czynności prawnych przysługują prawa i obowiązki członków spółdzielni określone w ustawie; Nie przysługuje im bierne prawo wyborcze do organów wybieralnych spółdzielni.

2. Członkowie wymienieni w ust. 1 pkt 1 składają oświadczenie woli wobec spółdzielni uczniowskiej w sprawach majątkowych samodzielnie, a członkowie wymienieni w ust. 1 pkt 2 za zgodą przedstawiciela ustawowego.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do oświadczeń woli składanych przez uczniów szkoły lub wychowanków placówki w sprawie założenia spółdzielni oraz przystąpienia lub wystąpienia ze spółdzielni uczniowskiej.

Art. 4. 1. Dyrektor szkoły lub placówki wyznacza spośród nauczycieli opiekuna spółdzielni uczniowskiej, który sprawuje nad nią nadzór.

2. Walne zgromadzenie, posiedzenia rady i zarządu zwoływane są w uzgodnieniu z opiekunem spółdzielni.

3. Opiekun spółdzielni uczniowskiej może także z własnej inicjatywy zwołać walne zgromadzenie, posiedzenie rady albo zarządu w celu rozpatrzenia wskazanych przez niego spraw.

4. Opiekun spółdzielni uczniowskiej może uczestniczyć w posiedzeniach jej organów.

5. Oświadczenia woli za spółdzielnię uczniowską składają łącznie dwaj członkowie zarządu i opiekun spółdzielni.

Art. 5. 1. Rada szkoły może na wniosek dyrektora lub opiekuna spółdzielni uczniowskiej uchylić uchwałę każdego jej organu.

2. Rada szkoły po zasięgnięciu opinii dyrektora szkoły i opiekuna spółdzielni uczniowskiej może uchylić uchwałę walnego zgromadzenia także na wniosek rady, zarządu lub co najmniej 1/10 liczby członków spółdzielni uczniowskiej.

3. Uchwały rady szkoły, o których mowa w ust. 1 i 2, są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu w postępowaniu sądowych i administracyjnym.

Art. 6. 1. Spółdzielnia uczniowska prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości pod nadzorem opiekuna spółdzielni lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora.

2. Dyrektor szkoły lub placówki udostępnia nieodpłatnie w lokalu szkoły lub placówki miejsce do działalności gospodarczej spółdzielni uczniowskiej i posiedzeń jej organów albo w miarę potrzeby i możliwości przydziela spółdzielni stosowne pomieszczenie z odpowiednim wyposażeniem, ogrzewaniem i oświetleniem.

Art. 7. Krajowa Rada Spółdzielcza określi sposób, tryb i terminy przeprowadzania lustracji w spółdzielniach uczniowskich, biorąc pod uwagę charakter tych spółdzielni oraz sprawny przebieg postępowania lustracyjnego.

Art. 8. Spółdzielnia uczniowska przechodzi w stan likwidacji podstawie uchwały rady szkoły podjętej na wniosek dyrektora szkoły lub placówki i po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Spółdzielczej.

Art. 9. Rada pedagogiczna wykonuje określone uprawnienia rady szkoły w szkołach lub placówkach, w której nie ma takiej rady.

Art. 10. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1888, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 1 w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 20 w brzmieniu:
„20) spółdzielnie uczniowskie.”

Art. 11. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43 ust. 1 w pkt 41 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 42 w brzmieniu:
„42) dostawę towarów i usług świadczone przez spółdzielnie uczniowskie.”

2) art. 111 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Podatnicy, z wyłączeniem spółdzielni uczniowskich, dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.”

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

Uzasadnienie

Spółdzielczość jako forma prawna doskonale nadaje się do kształcenia młodzieży w duchu przedsiębiorczości, wzajemnej pomocy i solidarności. Spółdzielnie uczniowskie mają w Polsce ponad 100 letnią tradycję. Jest ich obecnie około 6 tys. Spółdzielczość uczniowska odgrywa w rozwoju świadomości młodzieży znaczną rolę, ponieważ poprzez uczestnictwo w tej samorządowej organizacji młody człowiek uczy się demokracji jak również współodpowiedzialności. Spółdzielnia uczniowska uczy między innymi dobrego gospodarowania, szacunku do uczciwie zarobionych pieniędzy, samorządności, pracy zespołowej, odpowiedzialności i zaradności.

W ramach sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego, po raz kolejny jednak nie uwzględniono części szczegółowej zawartej w poselskim projekcie ustawy Prawo spółdzielcze (Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencja - Druk Sejmowy Nr 980¹), w tym założeń dotyczących spółdzielni uczniowskich. Argumentację co do decyzji o odrzuceniu wskazanej części projektu posłowie oparli na stwierdzeniu, iż problematyka poszczególnych typów spółdzielni, w tym spółdzielni uczniowskich, powinna być regulowana w odrębnych ustawach.

W tym miejscu należy przypomnieć stanowisko większości sejmowej co do rzeczonyj problematyki z roku 2011, kiedy to toczyła się debata nad projektem ustawy o spółdzielniach uczniowskich – Sejm zdecydował wówczas o jego odrzuceniu już w I czytaniu, wskazując, że regulacja ta powinna zostać włączona do ustawy Prawo spółdzielcze w części szczegółowej, a więc w takiej formie, w jakiej ukształtowano najświeższy projekt poselski odrzucony, mimo, iż jest przychylny wobec żądań posłów z 2011 r.²

W rezultacie brak jest uregulowań ustawowych dotyczących spółdzielni uczniowskich. Mimo ich wyjątkowej specyfiki spółdzielnie uczniowskie obecnie działają na zasadach ogólnych ustawy Prawo spółdzielcze³ oraz na podstawie porozumienia wypracowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Krajową Radę Spółdzielczą, które określa wzorcowy statut takiej spółdzielni i definiuje ją jako organizację wewnątrzszkolną, bez osobowości prawnej⁴. Wskazane postawy prawne, ukształtowane w latach 80-tych ubiegłego wieku i odpowiadające ówczesnym potrzebom, nie służą rozwojowi spółdzielni uczniowskich, z uwagi na cechy charakterystyczne tego rodzaju formy pobudzania przedsiębiorczości

¹ Zob. Druk Sejmowy nr: 980 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji.

² Problem ten był sygnalizowany m.in. przez J.Jankowskiego Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego Krajowej Rady Spółdzielczej w liście do posła na Sejm RP VII kadencji, Pana M.Gosa, przewodniczącego Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego, http://www.krs.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=301%3Aspoldzielnie-uczniowskie-w-projekcie-prawa-spoldzielczego&catid=11%3Aaktualnoci&Itemid=510&limitstart=1.

³ Zob. ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze; Dz.U. 1982 nr 30 poz. 210.

⁴ A.Jedliński, *Perspektywy rozwoju prawa spółdzielczego, Kierunki zmian prawa spółdzielczego w Polsce*, Konferencja Naukowa Zorganizowana w dn. 28.10.2013 r., Kancelaria Senatu, pod red. P. Świąteckiego, z. 22/2014, s. 11.

młodych ludzi, którzy wymagają od prawodawców, podobnie jak czasy, w których obecnie żyjemy, dynamicznych rozwiązań, które pozwalałyby w pełni, w sposób nieskrępowany, wykorzystywać dostępne na rynku wręcz nieograniczone możliwości.

W obecnej sytuacji prawnej spółdzielnie uczniowskie są ściśle związane ze szkolnictwem – działają przy placówkach szkolnych. Każda ze spółdzielni ma umocowanie do opracowania własnego statutu określającego organizację, zakres i sposób jej działania w oparciu o ramowy, wzorcowy statut spółdzielni uczniowskiej określający cel i zakres działania spółdzielni, zasady członkostwa, organizację oraz uprawnienia władz spółdzielni i kwestie dotyczące funduszy i finansów spółdzielni. Statut ten został opracowany przez Krajową Radę Spółdzielczą w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty i Wychowania oraz zatwierdzony w 1983 r. uchwałą II Kongresu Polskiej Spółdzielczości. Ów dokument definiuje spółdzielnię uczniowską jako organizację szkolną nie posiadającą osobowości prawnej. Prowadzona jest przez uczniów samodzielnie pod opieką nauczyciela - opiekuna, zrzeszając nie mniej niż 10 członków. Nadzór nad nią sprawuje Krajowa Rada Spółdzielcza poprzez instruktora Spółdzielni Uczniowskich i dyrektora szkoły, który również zatwierdza statut spółdzielni, zaś działa na podstawie statutu uchwalonego przez Walne Zgromadzenie lub przez członków założycieli.

Jedną z przeszkód blokujących rozwój inicjatyw młodzieży chcącej zrzeszać się w spółdzielni, jest kwestia jej zdolności do czynności prawnych. Specyficzne dla spółdzielni uczniowskich jest, iż w większości ich członkowie nie ukończyli jeszcze 18 roku życia, a co za tym idzie, nie mają pełnej zdolności do czynności prawnych.

W projektowanej ustawie regulującej prawo spółdzielcze, czy też w odrębnej ustawie o spółdzielniach uczniowskich, należy uwzględnić ową cechę charakterystyczną organizacji uczniowskich i dać spółdzielniom, których członkowie są osobami nie posiadającymi pełnej zdolności do czynności prawnych, możliwość występowania w obrocie w takim samym zakresie, jak osoby posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, czyli zawierać wiążące umowy prawa cywilnego, móc pozywać i być pozywany, co jest niezbędne dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, w którym spółdzielnie uczniowskie pragną być aktywnym uczestnikiem oraz umożliwić spółdzielniom uczniowskim realizowanie zasady demokratycznego kierownictwa spółdzielni. W obecnym stanie prawnym, aby ustalić status zdolności do czynności prawnych osób nieletnich, zrzeszonych w spółdzielniach uczniowskich, należy posiłkować się m.in. art. 14 § 2 Kodeksu cywilnego⁵, który stanowi, iż osoba niezdolna do czynności prawnych może w sposób skuteczny zawrzeć jedynie umowę należąca do grupy umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego; umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Należy mieć na uwadze powyżej wskazane ograniczenia, z jakimi borykają się spółdzielnie uczniowskie. Ustawodawca winien więc dołożyć starań, aby w poczet członków spółdzielni uczniowskich mogli być przyjmowani uczniowie szkoły, przy której spółdzielnia została założona, bez względu na to, czy mają pełną zdolność do czynności prawnych.

Postulat, aby w stosunkach między spółdzielnią, a jej członkami, osobom posiadającym pełną lub ograniczoną zdolność do czynności prawnych przysługiwałyby wszystkie prawa i obowiązki członków przewidziane w regulacjach ustawowych oraz w statucie spółdzielni oraz składaliby oni wobec spółdzielni oświadczenia woli dotyczące kwestii majątkowych samodzielnie, zaś członkom niemającym zdolności do czynności prawnych, czy to ze względu na wiek, czy też poprzez wypełnienie innych, przewidzianych przez prawo cywilne przesłanek, przysługiwać by miały prawa i obowiązki członków spółdzielni określone w ustawie i w statucie, jednak nie korzystałoby oni z biernego prawa wyborczego do organów spółdzielni oraz składaliby oświadczenia woli wobec spółdzielni w

⁵ Zob. ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny; Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93 ze zm.

sprawach majątkowych za zgodą przedstawiciela ustawowego, jest więc słuszny. Aby uczniowie w pełni mogli korzystać z możliwości, jakie daje zrzeszenie się w spółdzielni uczniowskiej, a równocześnie celem zabezpieczenia ich interesów, spółdzielnia uczniowska winna posiadać opiekuna sprawującego nadzór nad jej działalnością oraz będącego inspiratorem działań uczniów i ich wsparciem, którego wyznaczałby każdorazowo spośród nauczycieli dyrektor szkoły.

Dyskusja nad prawem spółdzielczym, która od kilkunastu lat toczy się zarówno w parlamencie, jak i w środowiskach zainteresowanych rozwojem spółdzielczości, a co za tym idzie prawa regulującego definicje, status i działalność poszczególnych spółdzielni oraz wprowadzającego przepisy ogólne w tej materii, wskazywała na potrzebę ustawowego uregulowania działalności spółdzielni uczniowskich, czego wyrazem są niżej omówione inicjatywy ustawodawcze. W połowie poprzedniej dekady podjęto pierwsze próby ustawowego uregulowania działalności kooperatyw szkolnych.

W 2004 r. do Sejmu IV kadencji został wniesiony prezydencki projekt nowej ustawy – Prawo spółdzielcze (Druk Sejmowy nr 3415⁶), zawierający osobny rozdział, w którym uregulowano kwestie dotyczące spółdzielni uczniowskich, ich zakładania, organizacji i działalności. Ostatecznie projekt nie został uchwalony przed zakończeniem ówczesnej kadencji Sejmu.

Kolejne próby ustawowego uregulowania rzeczonyj tematyki podjęto w Sejmie VI kadencji (2007-2011). Pierwsza inicjatywa wiązała się z wniesieniem do Sejmu w kwietniu 2008 r. następnego prezydenckiego projektu ustawy o spółdzielniach (Druk Sejmowy nr 657⁷), w którym proponowane zmiany ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze polegały na dodaniu do ustawy osobnego działu poświęconego spółdzielniom uczniowskim. Kształt treści przepisów korespondował z propozycjami rozwiązań postulowanych w poprzednim projekcie prezydenckim. Właściwe prace legislacyjne nad tym projektem nie rozpoczęły się z uwagi na jego odrzucenie przez Sejm już w I czytaniu.

Następnie w lipcu 2008 r. w Sejmie pojawił się poselski projekt nowej ustawy – Prawo spółdzielcze (Druk Sejmowy nr 1035)⁸, którego przepisy, w części dotyczącej spółdzielni uczniowskich, były tożsame z propozycjami rozwiązań zawartymi we wspomnianym już projekcie prezydenckim (Druk Sejmowy nr 3415⁹). Pierwsze czytanie projektu odbyło się na posiedzeniu Komisji Gospodarki w dniu 9 października 2008 r. Po przeprowadzeniu głosowania złożono wniosek o odrzucenie projektu, po czym Komisja sporządziła i przyjęła sprawozdanie rekomendujące Sejmowi podjęcie decyzji zgodnie z rzeczonym wnioskiem.

W wyrażonym wówczas przez rząd stanowisku wobec projektu, we fragmencie odnoszącym się do spółdzielni uczniowskich, podkreślono: Spółdzielnie takie mogłyby być zakładane w szkołach publicznych i niepublicznych oraz w placówkach oświatowo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, zaś ich członkami mogliby być uczniowie i wychowankowie szkoły i placówki bez względu na to, czy mają zdolność do czynności prawnych¹⁰.

Trzecią i ostatnią inicjatywą mającą na celu ustawowe uregulowanie działalności kooperatyw szkolnych podjętą przez omawianą kadencję Sejmu, był wniesiony w marcu 2010 r. poselski projekt ustawy o spółdzielniach uczniowskich (Druk Sejmowy nr 3421¹¹).

Już sama nazwa projektu wskazywała, że ogranicza się on wyłącznie do uregulowania problematyki prawnej kooperatyw uczniowskich, nie proponując, jak poprzednie projekty, szerokiej, czy wręcz całościowej zmiany prawa spółdzielczego, pomimo to –w samej treści –

⁶ Zob. Druk Sejmowy nr: 3415 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej IV kadencji.

⁷ Zob. Druk Sejmowy nr: 657 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VI kadencji.

⁸ Zob. Druk Sejmowy nr: 1035 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VI kadencji.

⁹ Zob. Druk Sejmowy nr: 3415 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej IV kadencji

¹⁰ Zob. Druk Sejmowy nr: 1035 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VI kadencji

¹¹ Zob. Druk Sejmowy nr: 3421 – Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VI kadencji.

był zbieżny z propozycjami rozwiązań jakie zawierały wcześniej przedkładane projekty. Inicjatywa została skierowana do I czytania do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Finansów Publicznych. Już podczas inauguracyjnego posiedzenia połączonych komisji zgłoszono wnioski o odrzuceniu projektu w pierwszym czytaniu.

Po przeprowadzeniu dyskusji oraz głosowania nad wspomnianym wnioskiem komisje zarekomendowały Sejmowi odrzucenie projektu ustawy. Do końca kadencji Sejm nie zajął ostatecznego stanowiska w sprawie losu tego projektu.

Kreowanie postaw przedsiębiorczych jest ważnym zagadnieniem poruszonym przez instytucje polskie i europejskie. Przedsiębiorczość traktowana jest, przez Komisję Europejską, Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej jako kluczowa kompetencja współczesnego Europejczyka. Znajduje to odzwierciedlenie w dokumentach wydawanych przez te organy. Unia Europejska wyraża również pełne poparcie co do szeroko rozumianego ruchu spółdzielczego na jej terenie.

„Dla zapewnienia takich samych warunków konkurencji i w celu umożliwienia rozwoju gospodarczego Wspólnota musi zapewnić spółdzielniom, które stanowią formę organizacji ogólnie uznawaną we wszystkich Państwach Członkowskich, właściwe instrumenty prawne, wspierające rozwój ich trans granicznej działalności. Narody Zjednoczone zachęciły rządy wszystkich krajów do stworzenia przyjaznego środowiska, które umożliwi spółdzielniom współuczestniczenie z innymi formami przedsiębiorczości na tej samej płaszczyźnie.”¹².

Komisja Europejska w „Komunikacie z dnia 13 lutego 2006 r. w sprawie rozbudzania ducha przedsiębiorczości przez edukację i kształcenie”¹³ uznaje przedsiębiorczość za jedną z podstawowych umiejętności życiowych: „pozwalających młodym ludziom zyskać kreatywność i pewność siebie w ich wszelkich przedsięwzięciach i zachowywać się w sposób odpowiedzialny społecznie. W Komunikacie tym ponadto stwierdza się, że umiejętności i postawy przedsiębiorcze najlepiej można wzmocnić przez uczenie aktywne –uczenie przez działanie. Ranga umiejętności przedsiębiorczości podkreślana jest także w dokumencie przyjętym przez Parlament Europejski i Radę Edukacji z dnia 18 grudnia 2006 roku „Zalecenie w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie”. Uznano w nim przedsiębiorczość za kluczową kompetencję¹⁴.

W dniu 9 lipca 2013 r. Parlament Europejski przyjął raport w sprawie Planu Działania na rzecz Przedsiębiorczości do 2020 r., opracowanego przez Komisję Europejską. W raporcie tym stwierdza się, że wszelkie środki wspierania przedsiębiorstw przewidziane w Planie winny być adresowane do ich wszelkich typów, w tym do spółdzielni¹⁵.

Także w opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 23 maja 2013 r. analizuje się wartość dodaną planu działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r., realistycznego zobowiązania do ożywienia ducha przedsiębiorczości jako faktycznie europejskiego instrumentu służącego przezwyciężeniu kryzysu, ukierunkowanego na konkretne działania oraz politykę strukturalną w krótkim, średnim i długim okresie¹⁶.

¹² Rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z dn. 22.07.2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 207 z 18 sierpnia 2003 r.

¹³ Komunikat Komisji Europejskiej z dn. 13.02.2006 r. w sprawie w sprawie rozbudzania ducha przedsiębiorczości przez edukację i kształcenie.

¹⁴ Zob. A.Karcz, *Ekonomia Solidarności*, nr 3/2008, s. 148.

¹⁵ Zob. Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. Pobudzanie ducha przedsiębiorczości w Europie. Bruksela dnia 9 stycznia 2013 r., COM (2012) 795 Final.

¹⁶ Zob. Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 23 maja 2013 r. w sprawie komunikatu Komisji Europejskiej, Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. Pobudzanie ducha przedsiębiorczości w Europie COM(2012) 795 final.

Spółdzielnie uczniowskie popularyzują w środowiskach młodzieżowych ideę i wiedzę o spółdzielczości, mają na celu kształtowanie umiejętności życia i działania w zbiorowości społecznej, rozwijanie u uczniów cech zaradności i przedsiębiorczości oraz przygotowywanie ich do życia obywatelskiego w warunkach demokracji, zaś przykłady ich funkcjonowania w Unii Europejskiej, na świecie oraz w Polsce udowadniają ponad wszelką wątpliwość, że są one skutecznym narzędziem kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży. Spółdzielnie, również uczniowskie, wpisują się zatem w plan rozwoju przedsiębiorczości opracowany przez Unię Europejską, która podkreśla, iż pluralizm form działalności gospodarczej jest czymś wysoce pożądanym dla rozwoju gospodarki¹⁷.

Z pewnością istnieje w Polsce wyraźna potrzeba ustawowego uregulowania kwestii spółdzielni uczniowskich, zaś wobec możliwości czerpania wiedzy z ponad 100-letniej tradycji kooperatyw uczniowskich rozwijających się na ziemiach polskich oraz stanowiska wyrażonego przez organy Unii Europejskiej, owa potrzeba winna być zaspokojona.

Mając na uwadze cel działalności spółdzielni uczniowskich, jakim jest popularyzacja w środowiskach spółdzielczych idei i wiedzy o spółdzielczości, kształtowanie umiejętności życia i działania w zbiorowości społecznej, rozwijanie u uczniów szkoły lub wychowanków placówki cech zaradności i przedsiębiorczości oraz przygotowania ich do życia obywatelskiego w warunkach demokracji, zasadnym jest ułatwienie funkcjonowania tych jednostek na rynku, między innymi poprzez zwolnienia podatkowe oraz obowiązku korzystania z kas rejestrujących.

Z uwagi na fakt, iż projektowana materia dotyczy kwestii gospodarczo-społecznych powinna zostać skierowana przed pierwszym czytaniem przez Marszałka Sejmu, w szczególności, do konsultacji z następującymi podmiotami z:

- 1) Krajowa Rada Spółdzielcza;
- 2) Fundacja Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej;
- 3) Ministerstwo Edukacji Narodowej;
- 4) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa;
- 6) Bank Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna;
- 7) SGB-Bank Spółka Akcyjna;
- 8) Związek Banków Polskich.

Projektowana regulacja nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego w kontekście projektowanych zmian, ponieważ zmiana nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla tych budżetów.

Projekt będzie miał wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

¹⁷ Zob. Petycja Spółdzielczości Polskiej do Parlamentu Europejskiego, cyt [za:] http://www.krs.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=304:petycja-spodzielczoci-polskiej-do-parlamentu-europejskiego&catid=11:aktualnoci&Itemid=513.